

KİTAP İNCELEMESİ

Etkinliklerle Türkçe Öğretimi

Prof. Dr. Sedat Sever
Öğr. Gör. Zekeriya Kaya, Arş. Gör. Canan Aslan

Arş. Gör. Zeynep ÇETİNKAYA

Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
Türkçe Eğitimi Bölümü, İzmir
E-posta: zeynep.cetinkaya@deu.edu.tr

Bu yazıda Sedat Sever, Zekeriya Kaya ve Canan Aslan'ın birlikte hazırladıkları "Etkinliklerle Türkçe Öğretimi" adlı kitap tanıtılacaktır.

Türkçe öğretiminde temel amaç, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerini geliştirmektir. Bu becerileri geliştirmede salt bilgi aktarımı, istenen sonuca ulaşmada yetersiz kalmaktadır. Bilindiği gibi en etkili öğrenme, yaparak ve yaşayarak öğrenmektir. Çünkü insan en çok, yaptıklarını içselleştirmekte, böylece öğrenilenleri davranışa dönüştürebilmektedir. Bunu gerçekleştirmek için de sınıf içinde çeşitli etkinliklere yer vermek gerekir.

Günümüz eğitim sisteminde "etkinlikler yoluyla öğretim" anlayışı benimsenmekte, çeşitli çalışmalarda bu konu üzerinde durulmaktadır. Tanıtılan bu kitapta da böyle bir anlayış sergilenmektedir. Kitap, 4 bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, "İlköğretim Okulları Türkçe Eğitim Programı"nda yer alan Türkçe eğitiminin genel amaçlarına yer verilmekte, Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar üzerinde durularak bu sorunları gidermek için benimsenmesi gereken temel ilkelerin neler olduğu anlatılmaktadır.

İkinci bölümde, dinleme, okuma, konuşma, yazma ve dilbilgisi çalışmalarından oluşan Türkçe öğretiminin etkinlik alanları tanıtılmaktadır. Bu bölümde ayrıca, anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesinde Türkçe öğretmenin yol göstericiliği üzerinde durulmakta, Türkçe öğretiminde becerilerin, uygulamalar yoluyla geliştirilebileceği vurgulanmaktadır.

Üçüncü bölüm, okuyucular için önemli bir işlevsel yapıya sahiptir. Çünkü bu bölümde yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi sağlayacak pek çok etkinlik örneğine yer verilmektedir. Burada önce her bir etkinlik hakkında bilgi verilmekte, daha sonra da örnek uygulamalar gösterilmektedir. "Öykü, masal, şiir tamamlama", "öykü resimleme", "şiir resimleme", "anıyı öyküleştirme-oyunlaştırma", "verilen sözcüklerle paragraf oluşturma", "öykü yazma", "verilen resimlerle öykü, masal oluşturma", "verilen cümlelerle paragraf oluşturma", "çağrışımları yazma", "karikatürde işlenen konuya/iletiye ilişkin söz yazma" başlıklarını taşıyan etkinlikler, kitapta tanıtılan etkinliklerden birkaçıdır.

Dördüncü bölüm, "Eğitim Durumu Örnekleri" başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, dilsel beceriler ile dilbilgisi konularının nasıl kazandırılacağı somut örneklerle anlatılmaktadır. Burada üç metin üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulmaktadır. Metinlerle ilgili ders planına; öğrenme-öğretme etkinliklerine; kazandırılacak amaç ve davranışlara; sorulardan, ara özetlerden, ara geçişlerden, etkinliklerden ve son özetten oluşan eğitim durumuna ve değerlendirme bölümüne yer verilmektedir. Diğer bir deyişle, bir ders planı ayrıntılarıyla ortaya konmaktadır.

Son kısımda, kitapta geçen bazı terimler, bu çalışmada kullanılan kaynaklar ile Türkçe öğretimi konusunda yararlanabilecek diğer kaynaklar sunulmaktadır.

Tanıtılan bu kitapta, hem kuramsal bilgilere hem de öğrencilerin yaparak yaşayarak beceri kazanmalarını sağlayacak dil etkinlikleri örneklerine yer verilmektedir. Bu açıdan kitabın, öğretmenler için rehber olabilecek nitelikte bir kaynak olduğu söylenebilir.

Kaynak: Sever, S., Kaya, Z ve Aslan, C. (2006). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul.